

CONCEPT

Memorie van toelichting

Algemeen

De bezoldiging van bestuurders van beursvennootschappen is sinds de jaren negentig van de vorige eeuw voorwerp van maatschappelijke discussie. Bij wet van 18 april 2002 is de openbaarmaking van de bezoldiging en het aandelenbezit van bestuurders en commissarissen verplicht gesteld in artikel 383b en volgende van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Sinds 2004 heeft de algemene vergadering de bevoegdheid het bezoldigingsbeleid vast te stellen, inclusief de toekenning van bonussen (artikel 135). De bezoldiging van individuele bestuurders wordt met inachtneming van het beleid vastgesteld door de algemene vergadering, tenzij bij de statuten een ander orgaan is aangewezen. In de praktijk is de raad van commissarissen veelal verantwoordelijk voor de vaststelling van de bezoldiging van individuele bestuurders. De toelichting is op deze situatie toegespitst, maar geldt overeenkomstig voor andere organen die bevoegd zijn de bezoldiging vast te stellen. De keuze voor het bevoegde orgaan wordt nader uitgewerkt in de toelichting bij artikel 135 lid 5.

De Nederlandse corporate governance code uit 2008 (hierna: Code 2008) geeft de raad van commissarissen een aantal wenken om zijn taken op dit terrein zorgvuldig uit te voeren, zoals het opstellen van scenarioanalyses voorafgaand aan het opstellen van het bezoldigingsbeleid en voorafgaand aan de vaststelling van de bezoldiging van individuele bestuurders (men zie best practice bepaling II.2.1). De redelijkheidstoets en de *claw back* bevoegdheid zijn neergelegd in best practice bepalingen II.2.10 en II.2.11 van de Code 2008. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe te verduidelijken en nader te concretiseren dat de raad van commissarissen van naamloze vennootschappen beschikt over de bevoegdheid een bonus terug te vorderen ("*claw back*") en de hoogte ervan aan te passen (redelijkheidstoets), onafhankelijk van de inspanning van individuele raden van commissarissen om tot contractuele afspraken te komen en onafhankelijk van het "pas toe of leg uit" beginsel. Daartoe bevat het wetsvoorstel een regeling van de bevoegdheid tot aanpassing en terugvordering van bonussen van bestuurders. De contouren en achtergrond van de bevoegdheden zijn beschreven in mijn brief aan de Tweede Kamer van 31 maart 2010 over bevoegdheden aangaande bezoldiging van bestuurders (*claw back* en redelijkheidstoets).

Het wetsvoorstel bevat tevens een zogenaamde *change of control* regeling. Het betreft de verplichting voor de raad van commissarissen om bonussen die ten gevolge van een openbaar bod onvoorwaardelijk worden aan te passen indien betaling van de bonus naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Hetzelfde geldt overigens voor bonussen die ten tijde van de gestanddoening van het bod nog voorwaardelijk of niet uitoefenbaar zijn. De aanleiding voor het opnieuw vaststellen van de bonus is het openbare bod dat leidt tot een wisseling van zeggenschap (*change of control*). Voor bonussen die deel uitmaken van het vermogen van een bestuurder kan beroep worden gedaan op de terugvorderingsbevoegdheid. De voorgestelde regeling vervangt de regeling in artikel 129 lid 7, die bij amendement is toegevoegd aan het wetsvoorstel tot

vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht (31 058), maar waartegen zowel juridische als praktische bezwaren zijn gerezen. Tevens bevat het wetsvoorstel een regeling voor de verantwoording over de uitoefening van de bevoegdheden in de toelichting bij de jaarrekening. Een en ander wordt hieronder nader toegelicht.

De perverse prikkels die kunnen uitgaan van bonussen vormen een risico voor alle bedrijven waar bonussen aan bestuurders worden toegekend. De bevoegdheid tot aanpassing en terugvordering van bonussen van bestuurders wordt vastgelegd voor alle naamloze vennootschappen; op grond van het bestaande artikel 135 hebben alle naamloze vennootschappen een bezoldigingsbeleid. In het bezoldigingsbeleid dat door de algemene vergadering wordt vastgesteld kunnen bonussen nader worden ingekaderd. Ik beschouw de bevoegdheid tot aanpassing van een bonus als een nadere invulling van de bevoegdheid tot vaststelling van de bezoldiging. Niet alle financiële ondernemingen worden gedreven in de vorm van een naamloze vennootschap. Derhalve wordt artikel 135 van overeenkomstige toepassing verklaard op coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen en besloten vennootschappen die een financiële onderneming zijn in de zin van artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht.

Indien van de bevoegdheid tot aanpassing respectievelijk terugvordering van bonussen gebruik wordt gemaakt, moet daarover door zogenoemde “open” naamloze vennootschappen verantwoording worden afgelegd in het jaarverslag. Daarmee sluit het wetsvoorstel voor de verantwoording aan bij de transparantievoorschriften die gelden voor de “open” naamloze vennootschappen (naamloze vennootschappen waarop de geschillenregeling niet van toepassing is en waarvan de statuten aandelen aan toonder kennen, geen blokkeringsregeling bevatten of toelaten dat met medewerking van de vennootschap certificaten aan toonder worden uitgegeven). De gedachte is dat verantwoording aan de algemene vergadering passend is voor naamloze vennootschappen met aandeelhouders die enigszins op afstand van de vennootschap staan. Op basis van dezelfde gedachte zien de transparantievoorschriften over de bezoldiging op zogenoemde “open” naamloze vennootschappen (men zie artikel 383b). Voor “besloten” naamloze vennootschappen is de verantwoording via het jaarverslag in de praktijk minder relevant omdat de aandeelhouders nauwer bij de vennootschap zijn betrokken en veelal ook zelf de bezoldiging van bestuurders zullen vaststellen. Voor coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen en besloten vennootschappen die een bank of een verzekeringsmaatschappij in de zin van artikel 415 respectievelijk 427 zijn, geldt afdeling 5 van titel 9 (inclusief artikel 383b en volgende) op grond van artikel 416 respectievelijk 428 lid 1.

In artikel 383c is voor de bezoldiging van bestuurders onderscheiden tussen periodiek betaalde beloningen, beloningen betaalbaar op termijn, uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband, winstdelingen en bonusbetalingen. Een bonus is een variabel deel van de bezoldiging waarvan de toekenning afhankelijk is gesteld van het behalen van bepaalde vooraf omschreven doelstellingen (men vergelijk artikel 383c: Indien de vennootschap een bezoldiging in de vorm van een bonus heeft betaald die geheel of gedeeltelijk is gebaseerd op het bereiken van de door of vanwege de vennootschap gestelde doelen, doet zij hiervan mededeling).

Een bonus kan worden uitgekeerd in de vorm van geld (*cash*), of in de vorm van opties of aandelen of andere op aandelen gebaseerde bezoldigingscomponenten. Ook kan een bonus worden

uitgekeerd in de vorm van een bijdrage in de pensioenvoorziening. Er kan een zekere periode liggen tussen het moment waarop de bonus in het vooruitzicht is gesteld - voorwaardelijk is toegekend - en het moment waarop de voorwaarden zich hebben gerealiseerd. De bestuurder ontvangt de beloning eerst nadat de voorwaarden zich hebben voorgedaan, dat wil zeggen nadat de doelstellingen zijn behaald. Mogelijk is ook dat er een periode is afgesproken waarin de bestuurder weliswaar de beloning heeft verkregen – de bonus bevindt zich in zijn vermogen -, maar hierover nog niet kan beschikken (in de Code 2008 de *lock-up* periode genoemd). Deze periode strekt ertoe dat een bestuurder zijn opties of aandelen eerst kan verkopen wanneer de effecten van het behalen van de doelstelling zich hebben uitgekristalliseerd en in de koers zijn verwerkt.

Het wetsvoorstel maakt een onderscheid tussen de aanpassing van de bonus in lid 5 en 6 en de terugvordering ervan in lid 7. Ingeval het bevoegde orgaan nog invloed kan uitoefenen op de bonus, omdat deze nog niet in het vermogen van de bestuurder is terecht gekomen, kan hij de hoogte ervan aanpassen, zonodig in afwijking van de overeenkomst met de bestuurder. De terugvorderingsbevoegdheid kan eerst worden uitgeoefend wanneer de beloning is uitbetaald aan de bestuurder – in welke vorm dan ook - en zich daardoor in diens vermogen bevindt, ongeacht of er een *lock-up* periode is afgesproken.

Het wetsvoorstel maakt voorts een onderscheid tussen de aanpassingsbevoegdheid in lid 5 en de aanpassingsplicht in lid 6. Lid 6 is toegevoegd als bijzondere uitwerking van de aanpassingsbevoegdheid in geval van een openbaar bod. Terwijl lid 5 een bevoegdheid toekent aan de raad van commissarissen om bonussen aan te passen op grond van de redelijkheid en billijkheid, geldt op grond van lid 6 een verplichting om te toetsen aan diezelfde redelijkheid en billijkheid indien een openbaar bod wordt uitgebracht op de aandelen of certificaten van een vennootschap. De rechtvaardiging voor deze verplichting is erin gelegen dat het onvoorwaardelijk worden van een bonus in geval van een openbaar bod tot gevolg kan hebben dat bestuurders een eigen belang krijgen bij het al dan niet realiseren van het bod. Dat kan hun oordeelsvorming vertroebelen. Daarnaast is de situatie van een openbaar bod zodanig uitzonderlijk dat het de vraag is of een raad van commissarissen vooraf voldoende rekening kan houden met alle relevante omstandigheden bij het invullen van het bezoldigingsbeleid. Ik meen dat het wenselijk is dat de raad van commissarissen – zich baserend op de feiten en omstandigheden die na het uitbrengen van het openbaar bod kenbaar worden – tot bijstelling van bonussen kan overgaan. De bijzondere aanpassingsbevoegdheid van lid 6 laat de mogelijkheid van terugvordering op grond van lid 7 onverlet.

Resultaten consultatie

PM

Advies Commissie vennootschapsrecht

PM

Administratieve lasten

PM

Artikelen

Artikel 57

Artikel 57 bevat voorschriften voor het geval er een raad van commissarissen is bij een coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij. Voorgesteld wordt dat lid 9 bepaalt dat voor een coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij die een financiële onderneming is in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht artikel 135 van overeenkomstige toepassing is. Dit houdt in dat de algemene vergadering van dergelijke coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen een bezoldigingsbeleid voor bestuurders vaststelt en dat in de statuten een orgaan kan worden aangewezen dat bevoegd is de bezoldiging van individuele bestuurders vast te stellen en aan te passen. Aangenomen wordt dat dit veelal de raad van commissarissen zal zijn. De raad van commissarissen is tevens bevoegd om namens de vennootschap een reeds betaalde bonus terug te vorderen.

Titel 9 inzake de jaarrekening en het jaarverslag bevat reeds bijzondere bepalingen voor banken en verzekeringsmaatschappijen in afdeling 14 respectievelijk 15. Overwogen is in artikel 57 te verwijzen naar artikelen 415 en 427. Deze artikelen verwijzen op hun beurt weer naar artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht. Door de rechtstreekse verwijzing naar de Wet op het financieel toezicht vallen mogelijk ook andere financiële ondernemingen dan banken en verzekeringsmaatschappijen onder artikel 57.

Overwogen is voorts te volstaan met het van overeenkomstige toepassing verklaren van leden 5 en 7 van artikel 135. Hiervoor is niet gekozen omdat deze bevoegdheden voortbouwen op de bevoegdheden in lid 1 en 3.

Artikel 135

Aanpassingsbevoegdheid in lid 5

Artikel 135 lid 5 strekt ertoe te verduidelijken dat de hoogte van een bonus kan worden bijgesteld en in welke gevallen dit kan. Daartoe bepaalt lid 5 dat het orgaan bedoeld in lid 3 bevoegd is de hoogte van een bonus als bedoeld in artikel 383c lid 1 aan te passen tot een passende hoogte indien betaling van de bonus naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. Het orgaan bedoeld in lid 3 is de algemene vergadering, tenzij bij de statuten een ander orgaan is aangewezen. Zoals in het algemene deel vermeld, zal in de praktijk de raad van commissarissen veelal de bezoldiging van individuele bestuurders vaststellen. In geval van een *one tier board* zal de vaststelling geschieden door het bestuur. Op basis van het in het wetsvoorstel bestuur en toezicht voorgestelde artikel 129a kan de vaststelling van de bezoldiging van uitvoerende bestuurders niet worden toebedeeld aan uitvoerende bestuurders. Dit betekent dat, voor zover de statuten een orgaan aanwijzen, de vaststelling van de bezoldiging van uitvoerende bestuurders toekomt aan het bestuur. De uitvoerende bestuurders mogen daarover niet meestemmen (men zie het in het wetsvoorstel bestuur en toezicht voorgestelde artikel 129 lid 6). Indien de statuten geen ander orgaan hebben aangewezen, is de algemene vergadering bevoegd tot het vaststellen van de bezoldiging. Overwogen

is om de bevoegdheid tot aanpassing rechtstreeks toe te kennen aan de raad van commissarissen. Dit zou er echter toe kunnen leiden dat de bevoegdheid tot vaststelling van de bezoldiging bij een ander orgaan zou komen te berusten dan de bevoegdheid tot aanpassing van bonussen. Dit acht ik onwenselijk. Zoals hierboven vermeld, moet de bevoegdheid tot aanpassing van bonussen naar mijn idee worden gezien als een nadere invulling van de bevoegdheid tot vaststelling van de bezoldiging. Bovendien is het aan de vennootschap om te kiezen welk orgaan zij het meest geschikt acht om deze bevoegdheden uit te oefenen.

De bevoegdheid tot aanpassing bevat twee normen: de eerste norm ziet op de vraag in welke omstandigheden de bevoegdheid mag worden uitgeoefend, de tweede norm ziet op de vraag tot hoe ver de bonus mag worden aangepast. Voor de eerste norm is aansluiting gezocht bij artikel 248 lid 2 van boek 6, dat bepaalt dat een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel niet van toepassing is voor zover dat in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. Te denken valt aan de situatie dat de uitwerking van het bezoldigingsbeleid in het concrete geval niet langer overeenstemt met de uitgangspunten van het bezoldigingsbeleid, bijvoorbeeld als de koers van de aandelen is verveelvoudigd als gevolg van overnamegeruchten. Bij de vraag naar de onaanvaardbaarheid kan de economische situatie waar de vennootschap zich in bevindt ook een rol spelen. Indien een vennootschap ernstige verliezen lijdt, zal eerder kunnen worden geconcludeerd dat uitbetaling van een bonus onaanvaardbaar is.

Ingeval de aanpassingsbevoegdheid mag worden uitgeoefend, ziet de tweede norm op de vraag tot hoe ver de bonus mag worden aangepast. Lid 5 gebruikt daartoe het begrip “passende hoogte”. Onderkend wordt dat dit een open norm is die veel ruimte voor interpretatie laat. Ik hecht eraan een dergelijke norm neer te leggen vanwege de inkadering van de bevoegdheid en de mogelijkheid tot nadere invulling van dit begrip door – in de regel – de raad van commissarissen en (uiteindelijk) de rechter.

Denkbaar is dat in de overeenkomsten met een bestuurder nader wordt uitgewerkt in welke gevallen de aanpassingsbevoegdheid toepassing vindt en tot welke hoogte mag worden aangepast. Het voordeel hiervan is dat de precieze inhoud van de overeenkomst door partijen kan worden vormgegeven zodat men beter weet waar men aan toe is. Men vergelijkte § 87 van het Duitse Aktiengesetz, die bepaalt dat de *Aufsichtsrat* voor buitengewone ontwikkelingen een begrenzingsmogelijkheid overeenkomt. Dit betekent echter niet dat de bevoegdheid kan worden “weggecontracteerd”. De invulling van de normen is tot op zekere hoogte afhankelijk van de omstandigheden, bijvoorbeeld de sector waarin het bedrijf opereert. Denkbaar is dat voor de financiële sector de bevoegdheid tot aanpassing ruimer wordt ingevuld dan in andere sectoren.

Het is aan de raad van commissarissen om de bonus die nog niet is uitbetaald aan te passen indien hij van oordeel is dat de omstandigheden zich voordoen die aanpassing rechtvaardigen. Voor de bestuurder moet een rechtsgang openstaan om dit oordeel te toetsen. De bestuurder kan naar de gewone rechter gaan om nakoming van zijn contract te vorderen. Voor de terugvordering van een reeds uitbetaalde bonus verwijs ik naar de toelichting op lid 7.

De change of control bevoegdheid in lid 6

De regeling in lid 6 betreft een bijzondere uitwerking van lid 5. Zoals in het algemene deel is opgemerkt, strekt het bepaalde in artikel 135 lid 6 tot vervanging van het bepaalde in artikel 129 lid 7, dat bij amendement op wetsvoorstel 31 058 (nr. 24) is ingevoegd. Artikel 129 lid 7 leidt er samengevat toe dat de bestuurder van een beursvennootschap, die aandelen of opties heeft in die vennootschap, verplicht is om een waardestijging van die aandelen en opties te betalen aan de vennootschap indien de waardestijging optreedt in verband met een openbaar bod of een belangrijk bestuursbesluit in de zin van artikel 107a. Deze betalingsplicht ontstaat ook wanneer de bestuurder zijn aandelen of opties niet verkoopt of de verwachte overname/transactie geen doorgang vindt. In mijn brief aan de Tweede Kamer van 7 december 2009 heb ik het amendement daarom ontraden. Nadat het amendement toch was aanvaard, heb ik onderzocht of artikel 129 lid 7 met enkele aanpassingen aanvaardbaar kan worden gemaakt. Ik heb in dat verband ook advies ingewonnen van de Commissie vennootschapsrecht. De Commissie vennootschapsrecht ontraadt een regeling op de voet van artikel 129 lid 7. [PM toevoegen advies Commissie vennootschapsrecht zodra beschikbaar] Als alternatief voor artikel 129 lid 7 stel ik een regeling voor die in het verlengde ligt van de aanpassingsbevoegdheid op basis van de redelijkheid en billijkheid.

Overeenkomstig het bepaalde in lid 5 is aanpassing mogelijk ten aanzien van bonussen die nog geen deel uitmaken van het vermogen van de bestuurders. Het betreft primair bonussen die onvoorwaardelijk worden ten gevolge van het openbaar bod. Wanneer de bonus bestaat uit aandelen die wel deel uitmaken van het vermogen van een bestuurder, maar die vooralsnog niet door hem verkocht mogen worden (*“lock up”* periode), valt de bonus buiten de reikwijdte van lid 6. Dergelijke bonussen kunnen worden teruggevorderd op de voet van lid 7. Teneinde te voorkomen dat bonusregelingen voortaan afhankelijk worden gemaakt van een andere omstandigheid of tijdstip – en daardoor de wettelijke regeling wordt ontweken – is bepaald dat de raad van commissarissen in geval van een openbaar bod ook moet bezien of het openbaar bod aanleiding geeft om andere bonussen – die niet onvoorwaardelijk worden door het openbaar bod – aan te passen op grond van de redelijkheid en billijkheid.

De raad van commissarissen moet op grond van het voorgaande beoordelen of de waarde van een beloningscomponent leidt tot een onbillijke uitkomst wanneer het bod gestand wordt gedaan. In dat verband is bijvoorbeeld relevant of de beurskoers aanzienlijk is gestegen nadat het openbaar bod is aangekondigd. Ingeval de bonus bestaat uit aandelen, certificaten of opties, ligt voor de hand dat wordt onderzocht welke oorzaken aan een eventuele koersstijging ten grondslag liggen. Ook kan worden bezien of de bonus, indien hij onvoorwaardelijk wordt, past binnen de beloningsverhoudingen van de vennootschap. In de praktijk zal de regeling er op neer kunnen komen dat de raad van commissarissen het aantal aandelen of opties dat voorwaardelijk aan een bestuurder is toegekend, verlaagt (of de daarmee corresponderende waarde in geld vermindert) vanwege een sterke koersstijging die na de aankondiging van een openbaar bod is opgetreden. De aanpassing van de bonus is vanzelfsprekend ook relevant voor de bidder; deze moet bijvoorbeeld weten op hoeveel aandelen hij een bod moet doen. Om die reden is bepaald dat de aanpassing van de bonus door de raad van commissarissen geschiedt voorafgaand aan de uiterste datum voor gestanddoening van het openbaar bod.

Voor de volledigheid merk ik op dat de voorgestelde regeling reeds bestaande “*change of control*” regelingen van beursvennootschappen onverlet laat. Zo beschouw ik de regelingen van enkele vennootschappen op grond waarvan de raad van commissarissen de bevoegdheid heeft om het aantal toegekende aandelen, certificaten van aandelen of opties aan te passen afhankelijk van de ontwikkeling van de beurskoers als een nadere uitwerking van de regeling in lid 6. Het voordeel van een dergelijke nadere regeling is dat bestuurders vooraf meer inzicht hebben in het toetsingskader van de raad van commissarissen.

De bevoegdheid tot terugvordering in lid 7

Lid 7, eerste zin, bepaalt dat de bevoegdheid tot het terugvorderen van een bonus toekomt aan de vennootschap. De bonus is immers betaald door de vennootschap en dient ook weer in haar vermogen terecht te komen, indien deze op basis van onjuiste informatie is verstrekt. Vervolgens rijst de vraag wie de vennootschap voor het instellen van de vordering kan vertegenwoordigen. In beginsel wordt de vennootschap vertegenwoordigd door haar bestuur c.q. een of meerdere individuele bestuurders. Dat uitgangspunt wordt met het wetsvoorstel niet aangetast. Aangezien er echter een belangenconflict tussen de bestuurders en de vennootschap kan bestaan, is het wenselijk dat buiten kijf staat dat ook de raad van commissarissen respectievelijk de niet-uitvoerende bestuurders in geval van een *one tier board* tot vertegenwoordiging van de vennootschap kunnen overgaan. Die bevoegdheid is neergelegd in tweede zin van lid 7.

Voor de vraag wanneer de vennootschap de bonus mag terugvorderen wordt aangesloten bij de regeling van de onverschuldigde betaling in de zin van artikel 6:203 lid 1 BW: degene die een ander zonder rechtsgrond een geldsom heeft betaald, is gerechtigd dit bedrag van de ontvanger als onverschuldigd betaald terug te vorderen. In geval van bonussen is van belang de toelichting op de jaarrekening, omdat artikel 383c bepaalt dat de vennootschap bij het uitbetalen van een bonus in de toelichting op de jaarrekening mededeling moet doen of de daaraan gekoppelde doelen zijn bereikt. Indien de doelen waarop de bonus is gebaseerd in werkelijkheid niet zijn bereikt, hoewel dit anders in de toelichting staat, moet er worden geacht sprake te zijn van onjuiste informatie. Daarbij moet in aanmerking worden genomen dat het bestuur en de raad van commissarissen verantwoordelijkheid dragen voor de jaarrekening en het jaarverslag. Ook een bonus die is betaald aan een bestuurder die niet op de hoogte was van de onjuistheid van de uitbetaling, kan worden teruggevorderd.

Mogelijk is voorts dat in een gerechtelijke procedure, die is aangespannen door een derde (aandeelhouder of toezichthoudende instantie), wordt vastgesteld dat de jaarrekening dan wel de toelichting daarop onjuist is. Indien het besluit tot vaststelling van de jaarrekening door de Ondernemingskamer in het kader van de jaarrekeningprocedure wordt vernietigd, is daarmee ook de grondslag voor de uitkering van de bonus vervallen.

Indien de raad van commissarissen van oordeel is dat de omstandigheden zich hebben voorgedaan die rechtvaardigen dat een reeds uitbetaalde bonus wordt teruggevorderd, zal hij zich tot de desbetreffende bestuurder kunnen wenden met het verzoek om de bonus terug te betalen. Zou de bestuurder terugbetaling weigeren, dan kan de vennootschap zich wenden tot de rechter teneinde de terugbetaling af te dwingen. De rechter zal dan toetsen of aan de voorwaarden van lid 7 is voldaan.

De regels over onverschuldigde betaling zijn van overeenkomstige toepassing, bijvoorbeeld ten aanzien de rechtsgevolgen de onverschuldigde betaling. Hetzelfde geldt voor de verjaringstermijn. Artikel 309 van boek 3 bepaalt dat een rechtsvordering uit onverschuldigde betaling verjaart door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de schuldeiser zowel met het bestaan van zijn vordering als met de persoon van de ontvanger is bekend geworden en in ieder geval twintig jaren nadat de vordering is ontstaan. Dit betekent dat de verjaringstermijn aanvangt op de dag, dat bekend is geworden dat de informatie op basis waarvan de bonus is uitgekeerd onjuist is.

Artikel 250

Artikel 250 bevat voorschriften voor het geval er een raad van commissarissen is in de besloten vennootschap. Lid 5 bepaalt dat voor een besloten vennootschap die een financiële onderneming is in de zin van artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht artikel 135 van overeenkomstige toepassing is. Voor de toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 57.

Artikel 383c

Voorgesteld wordt een lid 6 toe te voegen aan 383c, dat bepaalt dat de vennootschap opgave doet van de aanpassing dan wel terugvordering van de bonus als bedoeld in artikel 135 lid 5 tot en met 7. Op deze wijze legt de raad van commissarissen via het jaarverslag verantwoording af aan de algemene vergadering over het gebruik maken van de bevoegdheden tot aanpassing en terugvordering. Indien aandeelhouders van mening zijn dat de raad van commissarissen zich onvoldoende heeft ingespannen, is het aan hen om hieraan gevolgen te verbinden in de vorm van de uitoefening van hun rechten, bijvoorbeeld ten aanzien van hun stemgedrag over de jaarrekening of décharge.

Voor coöperaties, onderlinge waarborgmaatschappijen en besloten vennootschappen die een bank of een verzekeringsmaatschappij in de zin van artikel 415 respectievelijk 427 zijn, geldt afdeling 5 van titel 9 (inclusief artikel 383b en volgende) op grond van artikel 416 respectievelijk 428 lid 1.

Artikel II

Dit artikel strekt ertoe artikel 129 lid 7 van het wetsvoorstel tot vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht te doen vervallen. Artikel 135 lid 6 dient ter vervanging van dit artikel, dat bij amendement is toegevoegd aan het wetsvoorstel tot vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht (31 058). Ik verwijs naar de toelichting bij lid 6 van artikel 135.

Artikel III

Wanneer het onderhavige wetsvoorstel tot wet wordt verheven, geschiedt de inwerkingtreding bij koninklijk besluit. Hiervoor is gekozen teneinde aan te sluiten bij het uitgangspunt van het kabinet om wetwijzigingen – waar mogelijk – zoveel mogelijk te laten ingaan op zogenoemde vaste verandermomenten. Inwerkingtreding bij koninklijk besluit geeft daartoe de noodzakelijke flexibiliteit.

De Minister van Justitie,